

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/79/2016
Identifikačné číslo spisu: 2016200145
Dátum vydania rozhodnutia: 06.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200145.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: Z. C., bytom H. XXX/XX, XXX XX A. C., právne zastúpeného JUDr. Janou Berecovou Titkovou, advokátkou so sídlom Dubová 2, 949 01 Nitra, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29 augusta 8, 813 63 Bratislava, o vyrovnávací príplatok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 21Sd/17/2016-65 zo dňa 25. augusta 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 21Sd/17/2016-65 zo dňa 25. augusta 2016 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. februára 2016 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporkyňa j e p o v i n á nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 354,89 € titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa, v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Odôvodnenie

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.02.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) zamietla podľa § 69b ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zák. č. 140/2015 Z.z. (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) žiadosť navrhovateľa o vyrovnávací príplatok. Poukázala na to, že tento nárok môže vzniknúť, ak bol priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky. Navrhovateľovi bol rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.07.2010 priznaný od XX.XX.XXXX predčasný starobný dôchodok, preto nemá podľa § 69 zák. č. 461/2003 Z.z. nárok na starobný dôchodok, na čom nič nemení ani skutočnosť, že predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku sa mení na starobný dôchodok.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok podľa tretej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“). Poukázal na

to, že je poberateľom starobného dôchodku, ktorý mu je vyplácaný od dvoch nositeľov sociálneho zabezpečenia, starobný dôchodok poberá od Českej správy sociálneho zabezpečenia za obdobie od 01.09.1964 do 31.12.1992 a od odporkyne za obdobie od 01.01.1993 do 01.07.2010. Účinnosťou zákona č. 140/2015 Z.z. bol zavedený vyrovnávací príspevok, pre vyplácanie ktorého navrhovateľ podľa jeho názoru spĺňa podmienky a to bez ohľadu na to, ako mu bol priznaný starobný a predčasný starobný dôchodok. Dovršením dôchodkového veku, t.j. dňa XX.XX.XXXX sa mu predčasný starobný dôchodok zmenil na starobný dôchodok, ktorú skutočnosť preto mala odporkyňa pri posudzovaní splnenia podmienky na vyrovnávací príspevok tak ako je uvedené v ust. § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. zohľadniť. Navrhovateľ je poberateľom slovenského starobného dôchodku a je dôchodca, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky. Zdôraznil, že je poberateľom tzv. „federálnych dôchodkov“, ktorou skutočnosťou sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich viacerých rozhodnutiach a práve vyrovnávací príspevok mal odstrániť nerovnosť medzi tzv. „federálnymi dôchodcami“ a tými, ktorí ku dňu zániku Českej a Slovenskej Federatívnej republiky mali sídlo zamestnávateľa na území Slovenskej republiky. Odporkyňa svojim postupom pri rozhodovaní o nároku na vyrovnávací príplatok diskriminovala sťažovateľa, voči tým dôchodcom, ktorým bol priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky. V prípade, že by nespĺňal navrhovateľ podmienky pre priznanie nároku na vyrovnávací príspevok tak ako upravuje ust. § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., mal by mu byť vyrovnávací príspevok priznaný podľa článku 12 a čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Krajský súd postupom podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. v spojení s § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

Najmä uviedol, že skutočnosť, že navrhovateľovi bol priznaný a vyplácaný odporkyňou predčasný starobný dôchodok, ktorým mal byť zabezpečený jeho príjem v starobe už v období pred získaním nároku na starobný dôchodok je významnou skutočnosťou, ktorá ovplyvnila jeho nárok na vyrovnávací príplatok, ktorý vzniká podľa právnej úpravy uvedenej v § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. Zdôraznil, že medzi predčasným starobným dôchodkom a starobným dôchodkom je rozdiel, ktorý spočíva v tom, že predčasný starobný dôchodca začína poberať starobný dôchodok ešte pred dosiahnutím zákonom stanovenej hranice dôchodkového veku, čím môže poberať dôchodok skôr a tak sa dostáva voči poberateľovi starobného dôchodku do určitej výhody, lebo poberá dôchodok zo všeobecného systému sociálneho poistenia skôr ako poistenc, ktorý požiada o starobný dôchodok. Práve predčasný starobný dôchodok, ktorý bol poistencovi priznaný a vyplácaný ovplyvňuje nárok na vyrovnávací príplatok, čo vyplýva i zo znenia ust. § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., ktoré pracuje iba s pojmom starobný dôchodok a nezohľadňuje poberateľov, ktorým bol vyplácaný predčasný starobný dôchodok.

Krajský súd mal za to, že ak zákonodarcu nevymenoval v ustanovení o nároku na vyrovnávací príplatok i poberateľov, ktorým bol priznaný predčasný dôchodok, konal tak cielene s tým, že na nich sa tento nárok nevzťahuje a preto nemožno ani prístup odporkyne označiť za „formalistický“ iba z dôvodu, že rešpektuje prijatú právnu úpravu. Z uvedeného dôvodu krajský súd nezistil rozpor s právnym predpisom a rozhodnutím odporkyne, ako ani porušenie základného práva a slobody upravené v čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky, resp. že by bol v súvislosti s rozdelením Českej a Slovenskej Federatívnej republiky znevýhodnený, diskriminovaný a bolo by odňaté právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. K rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré na podporu svojho tvrdenia dal do pozornosti navrhovateľ krajský súd uviedol, že tieto riešia iný nárok, než je predmet tohto konania, preto na tieto pri rozhodovaní neprihliadol.

Proti rozsudku krajského súdu uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia podal navrhovateľ cestou splnomocnenej právnej zástupkyne odvolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom. Najmä poukázal na námietky v opravnom prostriedku, podľa ktorých odporkyňa ustanovenie § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. vykladala príliš formalisticky, bez zohľadnenia ustanovenia § 69a ods. 1, podľa ktorého predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok (navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek dňa XX.XX.XXXX). Uvedenú fikciu mala

odporkyňa zohľadniť.

Ďalej poukázal na znenie ustanovenia § 69b písm. d) zák. č. 461/2003 Z.z., ktoré sa týka sporiteľov v druhom dôchodkovom pilieri. V zmysle tohto ustanovenia je podmienkou vzniku nároku na vyrovnávací príplatok okrem iného uzatvorenie dohody o vyplácaní predčasného starobného dôchodku programovým výberom. Pri odporkyňou prezentovanom výklade, by bola takáto podmienka zbytočná, pretože v takom prípade by dôchodcovia, ktorí uzatvorili dohodu o vyplácaní predčasného starobného dôchodku programovým výberom, by nikdy nemohli mať nárok na vyrovnávací príplatok, a to z dôvodu, že im bol priznaný predčasný starobný dôchodok a nie starobný dôchodok.

Ďalej poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach týkajúcich sa dôchodkových dávok tzv. federálnych dôchodcov a ich výpočtu (sp. zn. 9So/200/2011 zo dňa 30.01.2013, 9So/203/2011 zo dňa 30.01.2013, sp.zn. 9So/124/2013 zo dňa 25.02.2015, sp.zn. 1So/66/2013 zo dňa 19.01.2016), v zmysle ktorej „Okolnosť, že zákon o sociálnom poistení ani iný právny predpis taký postup doteraz priamo neupravujú, je z hľadiska nároku navrhovateľa na primerané zabezpečenie v starobe nepodstatná; ak taká úprava chýba, resp. je neúplná, lebo zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu opomenul možné dopady výpočtu dôchodkov podľa medzinárodnej zmluvy, resp. pokiaľ nereagoval na také dopady, potom pri posudzovaní dôchodkových nárokov navrhovateľa treba vychádzať priamo z čl.12 a čl.39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky ako základného zákona Slovenskej republiky.“ Pokiaľ odporkyňa tvrdí, že navrhovateľ nemá nárok na vyrovnávací príplatok v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z., mala mu vypočítať výšku dôchodkovej dávky priamo v zmysle čl.12 a čl.39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky.

Záverom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zruší a vec vráti odporkyňi na ďalšie konanie a navrhovateľovi prizná náhradu trov konania v zmysle predloženého vyčíslenia a ostatných príloh k odvolaniu (č.l. 71-75).

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 17.10.2016 uviedla, že navrhovateľ uvádza rovnaké námietky ako v podanom opravnom prostriedku, preto sa pridŕža svojich doterajších vyjadrení a zároveň navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Rozsudok verejne vyhlásil dňa 6. marca 2018 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 69 zák. č. 461/2003 Z.z. poistenc, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

Podľa § 69a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

Podľa § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Odvolací súd z administratívneho spisu zistil, že navrhovateľovi bol rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 15.07.2010 priznaný od XX.XX.XXXX predčasný starobný dôchodok podľa § 67 ods. 1 a § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. a podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia EP a Rady (ES) č. 988/2009. Predčasný starobný dôchodok je od dovŕšenia dôchodkového veku starobný dôchodok. Ďalej bol navrhovateľovi rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečení č. 490 831 221 /428 zo dňa 05.03.2012 priznaný od 01.07.2010 starobný dôchodok.

Podľa obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporkyňa o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie vyrovnávacieho príplatku rozhodla výlučne na základe zistenia, že navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok, v súvislosti s čím odporkyňa skonštatovala, že uplatnený nárok môže vzniknúť iba v prípade priznania starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky, a súčasne pod bodmi a) až d) uviedla ďalšie podmienky tohto nároku, opis ktorých nie je totožný s podmienkami uvedenými v ustanovení § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. poistenec, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, má nárok na vyrovnávací príplatok, ak

- a) získal pred 1. januárom 1993 najmenej 25 rokov československého obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol po 31. decembri 1992 priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej republiky,
- b) získal od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 najmenej 1 rok doby zamestnania alebo náhradnej doby podľa zákona účinného do 31. decembra 2003,
- c) ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, má nárok na výplatu starobného dôchodku podľa predpisov Českej republiky,
- d) uzatvoril zmluvu o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia, dohodu o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom a nemá na osobnom dôchodkovom účte evidované dôchodkové jednotky tvorené z povinných príspevkov, ktoré nie sú predmetom dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom, alebo mu bola vyplatená suma podľa osobitného predpisu, ak je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,
- e) požiadal o výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, ak získal obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, a
- f) suma vyrovnávacieho príplatku má ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, kladnú hodnotu.

Odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje vysvetlenie, akým spôsobom správny orgán aplikoval príslušné ustanovenie zákona, z obsahu ktorého bez ďalšieho ako podmienka vzniku nároku na vyrovnávací príspevok nevyplýva nielen priznanie starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky, ale ani samotné priznanie starobného dôchodku, ako o tom možno usudzovať z obsahu odseku 1 písm. d), v ktorom, napriek tomu, že v prvej časti prvej vety ustanovenia je oprávnený poistenec identifikovaný ako poistenec, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, je uvádzaný aj poistenec s dohodou o vyplácaní predčasného starobného dôchodku programovým výberom.

V súvislosti s týmto údajom, ako aj so skutočnosťou, že navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý podľa ustanovenia § 69a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v jeho veku je dôchodkom starobným a rozhodnutia odporkyne o jeho zvyšovaní preto obsahujú údaj o zvyšovaní dôchodku starobného, odôvodnenie nenapĺňa nielen svoj základný účel logicky a zrozumiteľne žiadateľovi vysvetliť, akým spôsobom sa rozhodujúci orgán s jeho žiadosťou vysporiadal, ale ani požiadavky kladené naň zákonom v ustanovení § 209 ods. 4.

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolací súd dodáva, že navrhovateľ správne poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach týkajúcich sa dôchodkových dávok tzv. federálnych dôchodcov a ich výpočtu (sp. zn. 9So/200/2011 zo dňa 30.01.2013, 9So/203/2011 zo dňa 30.01.2013, sp.zn. 9So/124/2013 zo dňa 25.02.2015, sp.zn. 1So/66/2013 zo dňa 19.01.2016). Pokiaľ krajský súd na ňu neprihliadal s odôvodnením, že táto sa týka iných nárokov ako je

predmet tohto konania, s jeho záverom sa odvolací súd nemohol stotožniť. Predmetom vyššie uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli spory skupiny tzv. federálnych dôchodcov o odstránenie negatívnych dôsledkov rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ČSFR) na výšku ich dôchodkov, ktoré vyplývajú z rozdielnych postupov výpočtu dôchodkových dávok v nástupníckych štátoch bývalej ČSFR. Je pritom nepochybné, že tieto negatívne dôsledky sa týkajú (v rôznej miere) celej skupiny tzv. federálnych dôchodcov, t.j. bez ohľadu na skutočnosť, či sú títo poberateľmi predčasného starobného dôchodku (ktorý je dosiahnutím dôchodkového veku starobným dôchodkom) alebo starobného dôchodku.

Skutočnosť, že navrhovateľ požiadal o priznanie predčasného starobného dôchodku, a tento mu bol priznaný, predstavuje určitú výhodu oproti ostatným poistencom, ktorí požiadali o priznanie starobného dôchodku (teda poberajú dôchodkovú dávku od neskoršieho veku), avšak táto je do istej miery kompenzovaná znížením sumy predčasného starobného dôchodku o 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku (§ 68 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.). Avšak aj odhliadnuc od vyššie uvedeného môže byť výška úhrnu sumy predčasného starobného dôchodku federálnych dôchodcov a sumy starobného dôchodku podľa právnych predpisov Českej republiky nižšia, ako v prípade, ak by boli na výšku predčasného starobného dôchodku zhodnotené všetky doby poistenia, t.j. aj tie, za ktoré poberajú dôchodkovú dávku podľa právnych predpisov Českej republiky.

Nebolo sporné, že navrhovateľ získal pred 01.01.1993 10348 dní (viac ako 28 rokov) československého obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečení č. XXX XXX XXX /. zo dňa 05.03.2012 priznaný od XX.XX.XXXX starobný dôchodok a tento aj naďalej poberá. V rozsudku sp. zn. 9So/200/2011 najvyšší súd uviedol: „Česká republika a Slovenská republika vznikli k 1. 1. 1993 rozdelením spoločného štátu - Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ČSFR“), ktorý charakterizoval jednotný systém dôchodkového zabezpečenia. Z hľadiska vtedajšieho práva bolo právne irelevantné, v ktorej časti československého štátu bol občan zamestnaný, resp. kde mal sídlo jeho zamestnávateľ. Okolnosť, že dňom 1. januára 1993 došlo k rozdeleniu ČSFR, nemôže byť navrhovateľovi ako občanovi bývalej ČSFR a teraz občanovi Slovenskej republiky na ujmu. Slovenská republika je právnym nástupcom ČSFR. Poistenie, získané do 31.decembra 1992 za existencie spoločného štátu na území Českej republiky preto nemožno považovať len za dobu odpracovanú v cudzine na účely Čl.46 Nariadenia a z toho dôvodu nie je možné s takými občanmi zaobchádzať inak ako s občanmi, ktorých zamestnávateľia mali za existencie spoločného štátu do 31.decembra 1992 sídlo na území Slovenskej republiky. Taký postup by podľa názoru odvolacieho súdu bol v rozpore s čl.12 a čl.39 ods.1 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. Na tom nič nemení okolnosť, že zo žiadneho právneho predpisu zatiaľ nevyplýva povinnosť odporkyne priznať a vyplácať takej osobe dorovnanie rozdielu medzi výškou dôchodku, na ktorý by mala nárok v Slovenskej republike ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku a výškou dôchodku, na ktorý má k tomuto dňu nárok v Českej republike“.

Podľa čl. 39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa. V kontexte s týmto článkom a zákazom diskriminácie, uvedeným v čl.12 Ústavy SR je potrebné si uvedomiť, že Slovenská republika je jedným z dvoch nástupníckych štátov Českej a Slovenskej Federatívnej republiky ako jedného štátu a teda v prípade zamestnania na území ČSFR u zamestnávateľa, ktorý mal sídlo na území ČSFR, nejde o klasické zamestnanie v cudzine (inom členskom štáte Európskej únie).

V prípade, že výška dôchodkov (podľa právnych predpisov oboch nástupníckych štátov) ku dňu vzniku nároku na dôchodok v ich súčte po prepočítaní kurzu mien oboch štátov nedosahuje výšku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by sa pre výšku jeho starobného dôchodku započítali nielen všetky doby dôchodkového poistenia získané tak na území Slovenskej republiky ako aj na území Českej republiky (pred 01.01.1992), ale aj všetky priemerné príspevky od 01.01.1984 do 31.12.1992 (resp. pri použití § 63 ods.7 zákona o sociálnom poistení aj pred 01.01.1984), potom tento dôchodok musí byť priznaný v sume, rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou starobného dôchodku, priznaného Českou správou sociálneho zabezpečenia, a takou výškou dôchodku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by mu všetky

doby poistenia a príspevky do 31.12.1992 bolo hodnotené podľa slovenských právnych predpisov.

Okolnosť, že pre prejednávaniu právnu vec platné právne predpisy taký postup (pre poberateľov predčasných starobných dôchodkov, ktoré sa zmenili na starobné dôchodky) priamo neupravujú, je z hľadiska nároku navrhovateľa na primerané zabezpečenie v starobe nepodstatná; ak taká úprava chýba, resp. je neúplná, lebo zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu opomenul možné dopady na spomínanú skupinu starobných dôchodcov, resp. pokiaľ nereagoval na také dopady, potom pri posudzovaní dôchodkových nárokov navrhovateľa treba vychádzať priamo z čl.12 a čl.39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky ako základného zákona Slovenskej republiky. K rovnakým záverom dospel Najvyšší súd vo vyššie citovaných rozhodnutiach a týchto sa pridrižiava aj naďalej. Ako už bolo vyššie uvedené, nie je správny záver krajského súdu o tom, že sa Najvyšší súd zaoberal odlišnými nárokmi, nakoľko predmetom tohto konania je rovnako zachovanie práva tzv. federálnych dôchodcov na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky kontexte so zákazom diskriminácie, uvedeným v čl. 12.

Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že postupom v zmysle právnej úpravy vyrovnávacieho príplatku, platnej pre prejednávaniu právnu vec je potrebné zároveň zachovať zníženie sumy dôchodkovej dávky podľa § 68 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. tak, aby poberatelia predčasného starobného dôchodku neboli zvýhodnení oproti ostatným dôchodcom.

Súčasne však odvolací súd poukazuje aj na novú, v čase vyhlásenia tohto rozhodnutia platnú právnu úpravu v § 69b a nasl. zák. č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorej má nárok na vyrovnávací príplatok aj poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok. Prijatie takejto právnej úpravy zákonodarcom potom spochybňuje závery krajského súdu, že skupina starobných dôchodcov, do ktorej patrí aj navrhovateľ by mala byť vyňatá z poberania vyrovnávacieho príplatku. Z dôvodovej správy k zákonu č. 266/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony vyplýva, že „Na základe poznatkov z aplikačnej praxe a z vykonaných analýz sa ukázalo ako dôvodné, umožniť vznik nároku na vyrovnávací príplatok aj poistencom, ktorým bol priznaný slovenský predčasný starobný dôchodok a český starobný dôchodok. Z uvedeného dôvodu sa pre poistenca, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok navrhuje právny režim podmienok nároku na vyrovnávací príplatok, určenie sumy vyrovnávacieho príplatku, prehodnocovanie sumy vyrovnávacieho príplatku a podmienok nároku na výplatu vyrovnávacieho príplatku.“

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 220 O.s.p. zmenil a preskúmané rozhodnutie zrušil a vrátil na ďalšie konanie podľa § 250q ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. a) a d) O.s.p.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 151 ods. 1 a 5 v spojení s 246c ods. 1, § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý mal úspech vo veci ich náhradu priznal podľa predloženého vyčíslenia trov konania zo dňa 19.08.2016 (č.l. 71-75) v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) titulom trov právneho zastúpenia v sume 354,89 €.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny advokáta v sume 264 € za úkony právnej služby v roku 2016 po 66 €:

- príprava a prevzatie zastupovania vrátane prvej porady s klientom dňa 22.02.2016 (§ 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky),
- spísanie opravného prostriedku zo dňa 04.03.2016 (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky),
- účasť na pojednávaní dňa 25.08.2016 (§13a ods. 1 písm. d) vyhlášky),
- napísanie odvolania dňa 16.09.2016 (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky),

V zmysle ust. § 16 ods. 3 vyhlášky má advokát právo na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Jedna stotina výpočtového základu za úkon právnej služby v roku 2016

predstavuje sumu 8,58 €. Za štyri úkony právnej služby v roku 2016 má právny zástupca navrhovateľa právo na náhradu uvedených výdavkov v sume 34,32 €.

Podľa ust. § 15 písm. b) v spojení s ust. § 17 ods. 1 vyhlášky pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Jedna šesťdesiatina výpočtového základu platného v roku 2016 predstavuje sumu 14,30 €. Právna zástupkyňa navrhovateľa má právo na náhradu za čas strávený cestou na pojednávanie dňa 25.08.2016 a späť (2 začaté polhodiny) v sume 28,60 €.

Právna zástupkyňa navrhovateľa má v súlade s § 15 písm. a) a § 16 ods. 4 vyhlášky právo na náhradu cestovných výdavkov vynaložených na cestu autom na pojednávanie a späť, ktoré sa konalo dňa 25.08.2016 v sume 8,58 € podľa predloženého technického preukazu (č.l. 74 a nasl.). Náhrada preukázaných cestovných výdavkov bola vyčíslená v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“) za cestu Nitra - Trnava a späť (106 km) pri priemernej spotrebe 6,6 l/100 km a cene pohonných hmôt v danom čase (§ 7 ods. 5 a 6 písm. c/ zákona o cestovných náhradách), pričom odvolací súd prihliadol na cenu uvedenú navrhovateľom, t.j. 1,227 € (ktorá na základe údajov na internetovej stránke Štatistického úradu Slovenskej republiky neprekročila priemernú cenu pohonných hmôt, platnú v danom čase).

Právna zástupkyňa navrhovateľa má v súlade s § 15 písm. a) vyhlášky v spojení s § 7 ods. 2 zákona o cestovných náhradách a § 1 písm. b) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 632/2008 Z.z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách právo na náhradu za použitie motorového vozidla vo výške 0,183 Eur za každý km, teda za cestu Nitra - Trnava a späť (106 km) celkom vo výške 19,39 €.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.